

BÆRUM: I forbindelse med innvielse av den nye lydskulpturen i parken, inviterer Henie Onstad Kunstsenter til performanse og konserter kommende søndag. Camille Norment står bak performansen «Within the toll». **SL**

OSLO: Torsdag utdeles Anders Jahres kulturpris under en høytidelig seremoni i Universitetets aula. Prisen, som er på til sammen 1,2 millioner kroner, går i år til billedhoggerne Kristian Blystad og Bård Breivik. **SL**

43 malerier savnes

En og en halv måned etter terrorangrepet i Oslo savner Nasjonalmuseet 43 malerier som var lånt ut til de norske regjeringsbyggene. Blant de savnede verkene er det malerier av Christian Krohg og Jakob Weidemann, skriver den danske avisa Politiken, som siterer The Art Newspaper på at ytterligere 60 malerier er funnet i god behold – blant dem Munchs «Vinter ved fjorden». Blant de skadede verkene er Kroghs oljemaleri «I leden». Maleriet ble skåret opp av glassbiter, men museet mener det kan repareres, selv om dette naturlig nok vil ta tid.

Sandra Lillebø

Politisk kunst

Nora C. Nerdrum
FOR ØVRIG

Snart er tida moden for kunst om 22. juli.

Fra klokken 16.00 22. juli 2011 og i flere døgn etterpå, var jeg, i likhet med så mange andre, handlingslammet og ute av stand til å gjøre noe annet enn å følge nyhetssendingene og vente på oppdateringer av nettavisene. Noen dager seinare skulle jeg levere tekst til denne spalten. Jeg orket ikke. Det følte meningsløst å skrive om kunst i et så opprivende nyhetsbilde. Det tok imidlertid ikke lang tid før linjene mellom skjebnedagen og kulturlivet ble trukket. Norske musikere utfoldet seg på minnekonsserter, og sakprosa-redaktør Ida Berntsen i Cappelen Damm spådde at hendelsene ville prege norsk litteratur mange år framover.

Hva så med bildekunsten? Sett bort fra de uunngeelige minnesmerkene: Vil vi møte spor etter ABBS ideologi eller det spontane samholdet som oppsto i kjølvannet av hans grusomme handlinger hos norske kunstnere? Vil de gå inn i debatten om ytringsfrihetens eventuelle grenser? Og hva er i så fall kriteriene for å lykkes med kunstverk som så direkte behandler, kommenterer eller interagerer med politiske og ideologiske fenomener?

Det finnes mange eksempler på dårlig politisk kunst; kunst som tangerer propaganda og kunst hvis form går på bekostning av dets politiske innhold. God politisk kunst oppstår når kunstnerne kommer opp med nye innfallsvinkler, griper inn i virkeligheten eller stiller spørsmål som ellers ikke stilles. God politisk kunst gjør dette på en ny og annerledes måte. Budskapet filterres gjennom kunstens egne kanaler, det tolkes og iscenesettes og gis en ny, sanselig form.

22. juli er fremdeles et åpent sår i nordmenns bevissthet. Men snart er tida moden. For nye perspektiver, kanskje til og med for satiriske blikk. For god politisk kunst skal ikke bekrefte det publikum allerede vet, den skal utfordre og gjerne provosere allmenn konsensus.

Øivind Storm Bjerke
kultur@klassekampen.no

Nora C. Nerdrum
kultur@klassekampen.no

«On Patrol, Iraq» 159 x 300 cm

ALLE FOTO: MIKKEL MCALINDEN, GALLERI K

fotografier

FAKTA

Mikkel McAlinden:

■ Mikkel McAlinden (f. 1963) er en av våre mest anerkjente og særpregede kunstfotografer.

■ Tilhører en generasjon som med utgangspunkt i utdanning fra Statens Høgskole for Kunsthåndverk og Design i Bergen etablerte det iscenesatte fotografi som en hovedtrend i norsk bildekunst på 1990-tallet.

■ Til tross for en liten produksjon har McAlinden en omfattende utstillingsvirksomhet og er representert i de fleste betydelige norske offentlige og private samlinger.

han ser på er eneste lyskilde; bildet viser at Georges La Tours mesterlige studier av skjulte lyskilder på 1600-tallet har sine paralleller i dagens kunst. I fotografiet av pasienten som tilføres narkose er det som om regien er hentet fra Michelangelos skildring av Gud som gir liv til Adam anno 1511, nå iscenesatt for anestesilege og pasient. Den religiøse atmosfære finner vi også i det overjordiske

lyset som trenger inn gjennom et vindu og reflekteres i kontrollbenken for det såkalte kondensatavrensningsanlegget i et atomkraftverk. Vi blir minnet om at trusler og mulig katastrofe kan komme forkledd i en estetisk tiltalende forpakning.

McAlindens stille poetikk og ekstremt estetiserte skildringer vitner om betydningen form og fortellingens struktur har for vår opplevelse av

fotografier. McAlinden fletter sammen sine bilder av et utall detaljer holdt sammen i stramme komposisjoner. Forholdet mellom detalj og helhet balanses med et mesterskap som vitner om en kunstner som har fordypet seg i klassiske komposisjonsformer. Ikke minst imponerer hans bruk av farger som også underbygger de komplekse komposisjonsmønstrene. Detaljer er vekselvis gjengitt sylskarpt og utvisket. Det er et virkemiddel som leder blikket og framhever bestemte partier i et bilde. Bildet «On Patrol» vier for eksempel voldsom konsentrasjon om solbrillene som dekker ansiktet til den avbildede soldaten.

McAlinden lykkes i å knytte sine bilder til sentrale sosiale og politiske ladede situasjoner i samtida, uten å bli direkte, polemiserende eller banal. Han gjør dette i en form som hviler på historisk kunst, uten å være tilbake-skuende og nostalgisk.

År etter år har vi hørt om malere som påberoper seg å føre videre en såkalt «klassisk» tradisjon i bildekunsten. Det skjer gjennom å tilegne seg teknikker vi forbinder med malere fra Rembrandt til Gustave Courbet. Hvis vi har en kunstner i Norge som kan påberope seg å mestre den klassiske arven og dessuten gir den en aktualitet, så er det Mikkel McAlinden. Hans verker demonstrerer med tydelighet at den bildekultur som forbindes med

«Mikkel McAlinden framstår i sine nyeste arbeider nærmest som en reinkarnert Vermeer»

begrepet «klassisk», er en bildekultur som i liten grad er knyttet til materia- lene som blir brukt i framstillingen av bildene. Han har gjennom hele sitt virke henvist til den klassiske tradisjon i bildekunsten

gjennom konvensjoner for framstilling, til komposisjonsformer og ved å vise at han behersker et apparat av både ikonografi og teknikk som løper gjennom den europeiske bildekunsten.

Mikkel McAlinden framstår i sine nyeste arbeider nærmest som en reinkarnert Vermeer. Vermeer hadde ikke dagens teknologi til rådighet, men konstruerte sine bilder som om han hadde det, mens Mikkel McAlinden viser at den smidigste pensel en maler i dag kan ha, er kombinasjonen av et kamera og en datamaskin.